

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

2023

Οδοιπορικό στην Αγάπη



ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΣΤΗ ΣΥΡΟ



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



1900 - 2023 Εκατόν είκοσι τρία χρόνια
αδιάκοπης συμβολής στον πολιτισμό

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το Ημερολόγιο του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ «2023» αποτελεί αφιέρωμα και φόρο τιμής στα νοσοκομεία, φιλανθρωπικά ιδρύματα, κληροδοτήματα και ευεργέτες, οι οποίοι ευεργέτησαν και ευεργετούν τη Σύρο, από το 19ο αιώνα έως σήμερα.

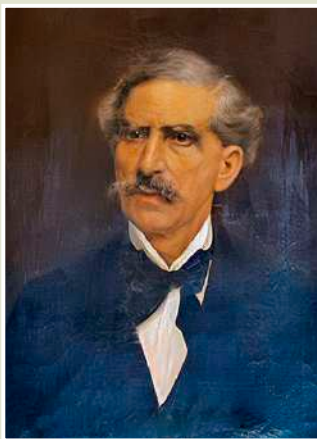
Η εμπορική, ναυτιλιακή και βιομηχανική ανάπτυξη οδήγησε την Ερμούπολη να γίνει το οικονομικό, αλλά και πνευματικό κέντρο του νέου ελληνικού κράτους και να βρίσκεται στην πρωτοπορία σε όλες τις πνευματικές, κοινωνικές, πολιτιστικές ιδέες και φιλανθρωπικές δράσεις.

Οι πρώτοι πρόσφυγες του 1821-’22 που έφθαναν στην έρημη ακόμη παραλία του λιμανιού της Σύρου, στεγάστηκαν αναγκαστικά σε ξύλινα παραπήγματα, αντιμετωπίζοντας τεράστια προβλήματα φτώχειας, ανέχειας, πείνας, ασθeneιών. Οι ασθeneίς από λέπρα, πανώλη (πανούκλα) έπρεπε να απομονωθούν και έτσι αρχικά χρησιμοποιήθηκε ως άσυλο ένας στάβλος, ο οποίος σιγά-σιγά συμπληρωνόταν με κτίσματα, μετατράπηκε σε μικρό νοσοκομείο και βρισκόταν στην κορυφή του λόφου των Λαζαρέτων (Λαζαρέτα ονομάζονταν τα νοσοκομεία των λεπρών στην Παλαιστίνη, που είχε ιδρύσει το Τάγμα του Αγίου Λαζάρου). Αργότερα μετατράπηκε σε ορφανοτροφείο και κατόπιν σε πυριτιδαποθήκη. Δεν πρέπει να συγχέεται με το μεταγενέστερο συγκρότημα του Λοιμοκαθαρτηρίου (1841), στο οποίο αρχικά έμπαιναν σε καραντίνα όσοι προέρχονταν από χώρες ύποπτες για μολυσματικές ασθeneίες, κ.α. Εκτός από τους ντόπιους ασθeneείς περιθάλπονταν και τραυματίες από το ναυτικό κυρίως αγώνα του Πολέμου της Ανεξαρτησίας. Το 1824, με την οικοδόμηση του μητροπολιτικού ναού της Μεταμορφώσεως, άρχισαν να περιθάλπονται ασθeneείς στα κελιά του ναού.

Με συνεισφορές των εμπόρων και με την επιβολή πρόσθετου δασμού στα εισαγόμενα εμπορεύματα, άρχισε να χτίζεται το Δημοτικό Νοσοκομείο παραπλεύρως του ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (1825) και ολοκληρώθηκε το 1826. Ήταν το πρώτο οργανωμένο φιλανθρωπικό ίδρυμα ιδιωτικής πρωτοβουλίας, σε όλη την Ελλάδα. Διέθετε παθολόγους, χειρουργούς, γιατρούς, φαρμακείο, κ.α. Περιέβαλλε εκτός των άλλων και έκθετα βρέφη. Η περιθαλψη των ορφανών γινόταν αρχικά στο πρώτο μικρό νοσοκομείο των Λαζαρέτων και από το 1855 ιδρύθηκε από τους Αδελφούς Μπαμπανιάτου το Ορφανοτροφείο Αρρένων (αρχικά Δημοτικό) και μετέπειτα Ισιδώρειο. Πιο πάνω, στη θέση «Μαύρος», ιδρύθηκε το Μπαμπανιάτειο Ορφανοτροφείο Θηλέων.

Το 1871 συστάθηκε με Β.Δ. το Πτωχοκομείο (Γηροκομείο) της Φιλοπτώχου Εταιρείας Ερμούπολεως και το 1874 άρχισε να κτίζεται το συγκρότημα. Η Φιλάνθρωπος Επιτροπή Ερμούπολεως, ίδρυσε το 1908 το Άσυλο Φρενοβλαβών (στο Λοιμοκαθαρτήριο), που έλαβε σημαντική δωρεά από τον Ιωάννη Βαρδάκα (1938), όπως και τα άλλα ιδρύματα, ενώ ο Σύλλογος Υγιεινής εγκατέστησε το Φθισιατρείο, αρχές του 20ου αιώνα, στο Εμπειρίκειο «Αυροφίλιτο». Ιδρύθηκε επίσης το εκκλησιαστικό ορφανοτροφείο (απόρων κοριτσιών), στη Μονή της Αγίας Βαρβάρας (Κίνι). Η Σχολή Απόρων παιδών Ερμούπολεως ιδρύθηκε το 1874 και μετά τη δωρεά Ιωάννη Βαρδάκα ονομάστηκε Βαρδάκειος. Ήταν νυκτερινή σχολή για τα εργαζόμενα την ημέρα φτωχά παιδιά. Το Κοινωφελές Ίδρυμα Σ. και Ε. Βαφειαδάκη φρόντιζε για τις θερινές κατασκηνώσεις των απόρων παιδιών και χορηγούσε βοηθήματα σε άπορα παιδιά και μητέρες. Το Γαλλικό Νοσοκομείο της Άνω Σύρου λειτουργούσε από το 1887 έως το 1952, συνέχισε τη λειτουργία του ως Γηροκομείο της Καθολικής Εκκλησίας και κατόπιν μεταφέρθηκε στο Ησυχαστήριο «Παναγία της Ελπίδος» στην Ερμούπολη. Το Κληροδοτήμα Σταματίου Κ. Πρώιου συστάθηκε το 1887 για την προικοδότηση απόρων κοριτσιών, όπως και το Κληροδοτήμα Άννης Κουτσονόνη (1929). Ο Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος «Η Αλληλοβοήθεια» ιδρύθηκε το 1894, για τη μόρφωση, περίθαλψη, αρωγή εργατών. Η διαθήκη του ευεργέτη Στέφανου Ρήγα, που πέθανε στα τέλη του 19ου αιώνα, προέβλεπε την ίδρυση της Ρηγείου Επαγγελματικής Τεχνικής Σχολής, που όμως δεν ευοδώθηκε λόγω του πολέμου (1940). Το 1959 έγιναν τα εγκαίνια του Βαρδάκειου και Πρώιου Γενικού Νοσοκομείου Σύρου, ύστερα από τις γενναίες δωρεές των Σταματίου Κ. Πρώιου και Ιωάννη Κ. Βαρδάκα. Η Φιλοπτώχος Αδελφότης Κυριών Ενορίας Κοιμήσεως Θεοτόκου από το 1954 αναπτύσσει σημαντικό κοινωνικό και φιλανθρωπικό έργο. Παλαιότερα υπήρχαν η Περίθαλψη του Παιδός (συνγχωνεύτηκε με το ΠΙΚΠΑ) και η Μέριμνα του Φυματικού. Είχε ιδρυθεί το 1902 το Κληροδοτήμα του ζεύγους Τριανταφύλλου που έκανε προικοδοτήσεις όπως και η Χιακή Αδελφότης Σύρου. Πλήθος ευεργετών δώρισαν ακίνητά τους στο Δήμο ή σε άλλους φορείς (Αντώνιος Τσιροπίνας, Σταμάτιος Βαφειαδάκης, Ευάγγελος Πετρίτζης, Αριστοτέλης Λαδόπουλος, κ.α.). Η παλαιά μονή του Αγ. Ιωάννη Ταλάντων μετατράπηκε σε γηροκομείο επί μητροπολίτου Δωρόθεου Στέκα το 1981.

Υπάρχουν κληροδοτήματα χορηγήσεως υποτροφιών σε σπουδαστές (Κοσμά, Δρίτσα, Αρτέμης, κ.α.). Το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Η Αδελφότης Κασίων» των Αδελφών Νικολάου και Μηνά Β. Ρεθύμνη, από το 1978 παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, υποτροφίες, κ.α. Μεγάλοι δωρητές και ευεργέτες συνεχίζουν το φιλανθρωπικό ή πολιτιστικό έργο τους, όπως ο μέγας ευεργέτης της Ελλάδος Αθανάσιος Ι. Μαρτίνος, το ζεύγος Βάτη, το Ίδρυμα Αντώνιος Ε. Κομνηνός, το ζεύγος Μωραΐτη, κ.α. Αξίολογη δράση αναπτύσσει από το 1996, η βραβευμένη από την Ακαδημία Αθηνών Στέγη Κοινωνικής Υποστήριξης Ανηλίκων και Εφήβων, συνδράμοντας φτωχά και παραμελημένα



ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Κ. ΠΡΩΙΟΣ

παιδιά. Επίσης πολλοί σύλλογοι-φιλανθρωπικά σωματεία δραστηριοποιούνται στο νησί μας, όπως ο Σύλλογος Φίλων Νοσοκομείων Σύρου «Πρόσβαση», Σύλλογος Παροχής Φροντίδας και Κατ’οίκον Νοσηλείας Σύρου, Σύλλογος Εθελοντικής Αιμοδοσίας Σύρου, Σύλλογος Νεφροπαθών Σύρου, Σύλλογος Καρκινοπαθών και Φίλων Κυκλάδων, ΚΑΡΙΤΑΣ, κ.α. Ο Σύνδεσμος Συριανών, ως πολιτιστικό, πατριωτικό και φιλανθρωπικό σωματείο, δίνει ένα σημαντικό ποσό στο Πάσχα, για τη στήριξη 50 έως 60 φτωχών οικογενειών, καθώς και οικονομική ενίσχυση της Φιλοπτώχου Εταιρείας Ερμούπολεως, της Κατ’οίκον Νοσηλείας Σύρου και της Στέγης Ανηλίκων και Εφήβων, με την ευγενική υποστήριξη των μελών του, ευεργετών και χορηγών (Αθανασίου Μαρτίνου, Ευάγγελου Ρούσσου, Ζαφειρίας Λαυρεντιάδου, Αγγελου, Πώργου και Κώστα Γαβιώτη, Νίκου Κεχαγιά, Σταύρου Κοή, Πέτρου Μαραγκού, Ίριδος Ξαναλάτου, SELECT MARITIME CORPORATION, PLAZA CAFE, Νικήτα Ψυχάλη). Τους ευχαριστούμε όλους θερμά από τα βάθη της καρδιάς μας.

Στην Ερμούπολη υπάρχουν τα ακίνητα 18 κληροδοτημάτων, σε νεοκλασικά διατηρητέα κτίρια, κάποια δυστυχώς ερειπωμένα.

Τα κληροδοτήματα (φιλανθρωπικά-μη κερδοσκοπικά σωματεία, ΝΠΙΔ) αντιμετωπίζουν υψηλή φορολόγηση (ΕΝΦΙΑ) και έλλειψη εσόδων λόγω απώλειας της ακίνητης περιουσίας τους. Έχασαν μεγάλο μέρος του χαρτοφυλακίου τους στη χρηματιστηριακή κρίση του 1999 και στην οικονομική κρίση του 2009. Τα Δ.Σ. που διαχειρίζονται τα κληροδοτήματα στερούνται ευελιξίας. Ο Σταύρος Βαφίας συγκέντρωσε παλιά καταστατικά κληροδοτημάτων και τα παρέδωσε στα ΓΑΚ Ν. Κυκλάδων. Ο Γιάννης Δεκαβάλας προσπάθησε μαζί με άλλους, να βάλει τάξη στα κληροδοτήματα, αλλά οι προσπάθειες δεν ευδοκίμησαν. Παρατηρήσεις είχε κάνει η κ. Ζερβάκη της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ν. Αιγαίου. Η κ. Μαρία Μαυρίκου (2019), διευθύντρια της Υπηρεσίας Δημοσίου Ελέγχου Ν. Κυκλάδων έκανε προτάσεις για: βελτίωση του πλαισίου διαχείρισης των κληροδοτημάτων, μείωση της φορολογίας, εξέταση κατά προτεραιότητα των ακινήτων προς αποκατάσταση-ιδιοκτησίας κληροδοτημάτων-από το Υπουργείο Πολιτισμού, συνεργασία Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Δήμου, τροποποίηση του νομικού πλαισίου των κληροδοτημάτων (4182/2013), που υπάγονται στις Διευθύνσεις Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

Βιβλιογραφία

- «Ερμούπολη – Σύρος, Ιστορικό Οδοιπορικό», Χ. Αγγριαντώνη, Α. Φενερλή, ΔΕΑΕ, εκδόσεις ΟΛΚΟΣ, Αθήνα 1999
- «Ερμούπολη», Ι. Τραυλού, Α. Κόκκου, Έκδοση Εμπορικής Τραπεζής της Ελλάδος, Αθήνα 1980
- «Τα Φιλανθρωπικά Ιδρύματα Σύρου και η προσφορά της οικογενείας Βαρδάκα», Ομιλία Σταύρου Βαφία στο Ροταριανό Όμιλο Σύρου, 11 Οκτωβρίου 1996
- «Το Πανόραμα της Σύρου», Κωνσταντίνος Γ. Γερασιμίδης, Σύρος 1933

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμές ευχαριστίες στον Κοσμήτορα κ. Χρήστο Θανάπουλο για τη δημιουργία του παρόντος ημερολογίου (κείμενα και φωτογραφίες).

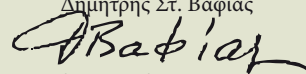
Στον Ταμία κ. Πέτρο Τσαουσόγλου για την ιδέα και την προώθηση του ημερολογίου. Στις αρχειονόμους των ΓΑΚ Τμήματος Σύρου, κ. Λούλα Κλήμη και Πόπη Πασχαλίδου, για την αμέριστη συμπαράστασή τους και την προσφορά παλαιών φωτογραφιών από τα αρχεία Δρακάκη, Μαυρομουστάκη και των ΓΑΚ.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στο γραμματέα του Κοινωφελούς Ίδρυματος Σ. & Ε. Βαφειαδάκη και Μπαμπανιάτου, κ. Διαμαντή Βογιατζιζιάκη, στον κ. Ευάγγελο Κεραμιώτη πρόεδρο της Φιλοπτώχου Εταιρείας Ερμούπολεως, στην κ. Μαυρίκου Μαρία της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Κυριών Ενορίας Κοιμήσεως Θεοτόκου και Διευθύντρια Δημοσίου Ελέγχου Ν. Κυκλάδων, στον κ. Αλέξανδρο Μαρκουίτσο, γραμματέα της Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου, στον πατέρα Βενέδικτο Φραγκογιάννη γραμματέα του Ισιδώρειου Ίδρυματος, στην αδελφή Άννα Δούναβη ηγουμένη του Ησυχαστηρίου «Παναγία της Ελπίδος», στον πατέρα Αντώνιο Βουτσίνιο πρόεδρο της ΚΑΡΙΤΑΣ ΕΛΛΑΣ, στη διευθύντρια και ιδρύτρια της Στέγης Κοινωνικής Υποστήριξης Ανηλίκων – Εφήβων Ερμούπολης κ. Μαρία Φωστήρη, στην κ. Μαρία Ζουγανέλη, γραμματέα του Κληροδοτήματος Δ. & Α. Μωραΐτη, κ.α. Δίχως την βοήθειά τους, δεν θα ήταν δυνατή η δημιουργία του παρόντος ημερολογίου.

Θερμές ευχαριστίες στην ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Ε.Ε. και στην κ. Λίτσα Χαλαλάμπους, για την άριστη συνεργασία και υψηλή αποτελεσματικότητα στην παραγωγή της έκδοσης των ημερολογίων μας.

Ευχαριστούμε με όλη μας την καρδιά, τους χορηγούς που στηρίζαν και στηρίζουν επί σειρά ετών την έκδοση των ημερολογίων του Συνδέσμου Συριανών.

Ευχόμαστε σε όλες και όλους και στο νησί μας Ειρήνη, Ελπίδα, Πρόοδο και κάθε καλό στη Νέα Χρονιά.

Δημήτρης Στ. Βαφίας

Πρόεδρος Συνδέσμου Συριανών

Παραγωγή: **ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ**



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΥΡΟΥ



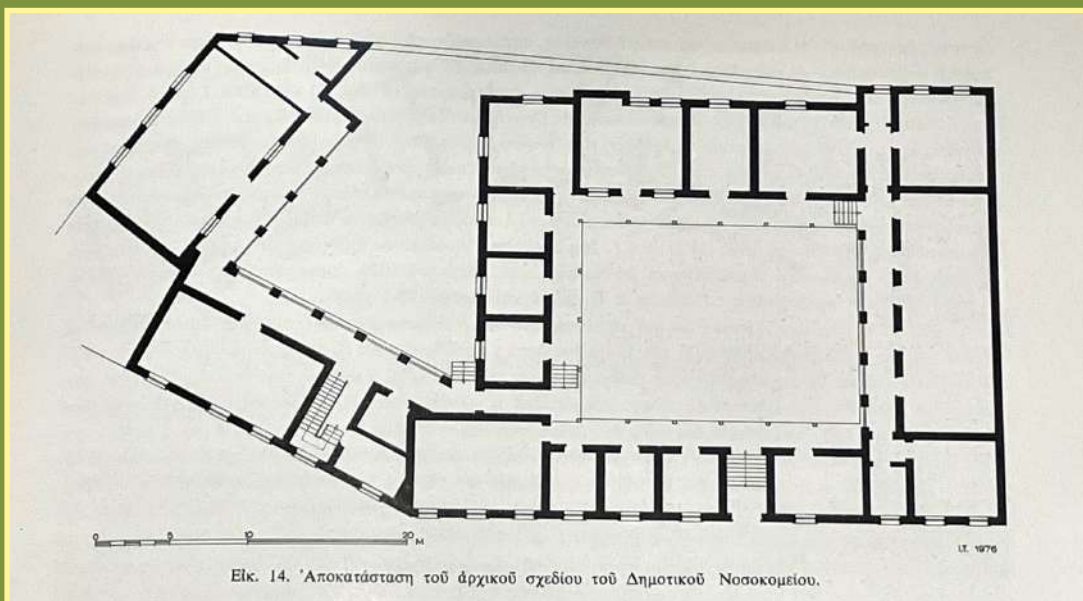
Το 1825 η τάξη των εμπόρων χρηματοδοτεί την ίδρυση δημοσίων κτιρίων, με πρώτο και καλύτερο το πρώτο Νοσοκομείο της Σύρου και της Ελλάδος. Κτίστηκε δίπλα στον Ι. Ν. Κοιμήσεως Θεοτόκου.

Μεγάλοι ευεργέτες ήταν ο Ρόδιος Γεώργιος Μηλιώνης και ο Ψαριανός Θεόδωρος Χατζή Δημητρίου. Άλλοι εύποροι έκαναν δωρεές, ενώ η συντήρηση του Νοσοκομείου εξασφαλίστηκε από πρόσθετο φόρο στα εμπορεύματα και στους ταρσανάδες. Το 1837 μετατράπηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο «Ελπίς».

Η μεγάλη ορθογώνια αυλή, με βοτσαλωτό δάπεδο, περιλάμβανε δένδρα και πηγάδι. Το 1850 προστέθηκε μια δεύτερη πτέρυγα με μικρότερη τριγωνική αυλή. Όμορφες τοξοστοιχίες με στοές και τα δωμάτια των ασθενών περιβάλαν τις δυο αυλές. Οι ασθενείς ήταν 60-106 και η νοσηλεία υψηλού επιπέδου.

Σημαντικοί γιατροί προσέφεραν τις υπηρεσίες τους, όπως οι: Μιχαήλ Ναύτης, Γλαράκης Γεώργιος, κ.α. Το 1862 έγινε επισκευή του κτιρίου από τον Ιταλό αρχιτέκτονα Sampró. Μέχρι το 1885 τα έξοδα λειτουργίας καλύπτονταν από τον Δήμο Ερμούπολης.

Μετά τη μεταστέγαση του νοσοκομείου στο νέο Γενικό Νοσοκομείο το 1958, το κτίριο χρησιμοποιήθηκε ως Παιδικός Σταθμός και Γυμνάσιο Θηλέων. Το 1968 το κτίριο μετατράπηκε στο Δημοτικό Ξενοδοχείο «Ευρώπη», επί δημαρχίας Σταύρου Ι. Βαφία, διατηρώντας την αρχική αρχιτεκτονική του. Το 1992 εγκαταστάθηκε το Καζίνο Αιγαίου, αφού προηγουμένως καταργήθηκε η κεντρική αυλή, κόπηκαν τα δένδρα, αλλά διατηρήθηκε το βοτσαλωτό δάπεδο, κάτω από υπερυψωμένη κατασκευή.



Εικ. 14. 'Αποκατάσταση του αρχικού σχεδίου του Δημοτικού Νοσοκομείου.

Ιανουάριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5



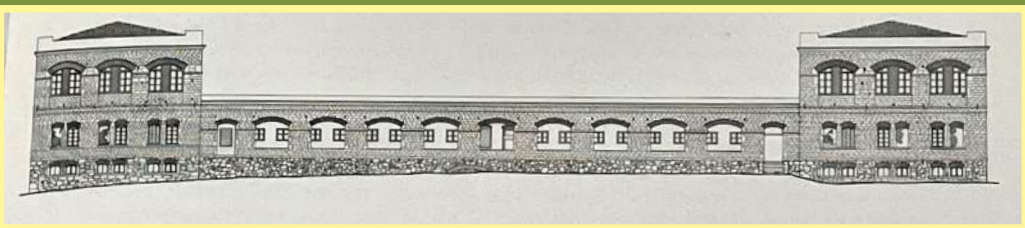
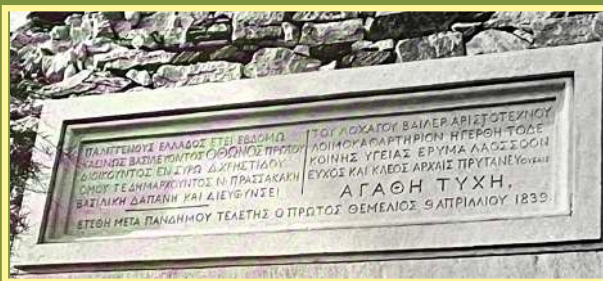
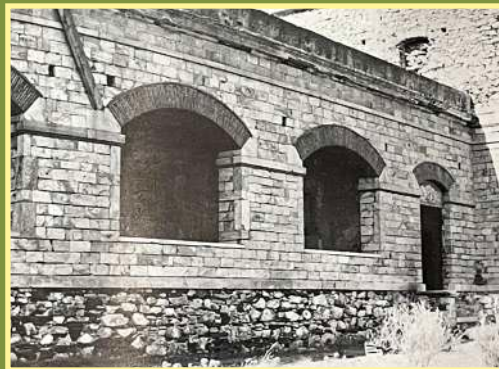
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΛΟΙΜΟΚΑΘΑΡΤΗΡΙΟ



Προ του 1825 λειτουργούσε η «Σανιτά», (υγειονομείο – τελωνείο) στο Νησάκι του Αγ. Νικολάου, πριν ενωθεί με τη στεριά. Επίσης, «Σανιτά» ονομαζόταν και ο χώρος της πλατείας Κανάρη. Το πρώτο λοιμοκαθαρτήριο του Λ. Ζαβού (1827), στη θέση του σημερινού Νεωρίου ήταν ανεπαρκές. Τα σχέδια για το νέο Λοιμοκαθαρτήριο – Λαζαρέτο έκανε ο Ερλάχερ (1834). Τελικά χτίστηκε (1839–1841), με σχέδια του Βαυαρού μηχανικού Βάϊλερ και επιστασία του Λ. Ζαβού, στον όρμο Πηδάλι, απέναντι από το λιμάνι. Το συγκρότημα αποτελείται από μακριά μονώροφη πτέρυγα, με διώροφους πύργους στις άκρες και διατάσσεται γύρω από κεντρική ορθογώνια αυλή. Υπήρχαν 32 διαμερίσματα για τους ταξιδιώτες, που έμεναν τουλάχιστον 7 ημέρες. Μετά τα μέσα του 19ου αιώνα εγκαταλείφθηκε η τακτική της καραντίνας και το κτίριο ερήμωσε. Εδώ φυλακίστηκε (1852) και πέθανε ο Θεόφιλος Καΐρης (1784–1853). Στο Λοιμοκαθαρτήριο φιλοξενήθηκαν Κρήτες πρόσφυγες, μετά την Κρητική Επανάσταση (1866–1869). Αργότερα, μέρος του έγινε πυριτιδαποθήκη. Το 1886 χρησιμοποιήθηκε ως στρατώνας. Λίγο αργότερα ένα τμήμα μετατράπηκε σε φυλακή. Το 1900 ανεγέρθηκε ο Ι. Ν. Αγ. Ελευθερίου. Από το 1908 στέγαζε το «Άσυλον Φρενοβλαβών», μέχρι την ολοκλήρωση του Γενικού Νοσοκομείου Σύρου (1958). Από το 1947 φιλοξενούσε πολιτικούς κρατούμενους, πριν τη μεταγωγή τους στη Γυάρο. Πρόσφυγες από τη Ρουμανία φιλοξενήθηκαν τη δεκαετία του '50. Το 1961 έκλεισαν οι φυλακές. Το κτίριο λεηλατημένο από τους ανθρώπους και το χρόνο καταρρέει. Οι προτάσεις για τη μετατροπή του σε καζίνο, αρχαιολογικό-ιστορικό ή ναυτικό μουσείο, προσκρούουν στη γραφειοκρατία και το περίπλοκο ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Βιβλιογραφία

Συριανά Γράμματα, Αφιέρωμα Λοιμοκαθαρτήριο, τεύχος 5, περίοδος Β', Ιούνιος 2019

Φεβρουάριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ-ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ

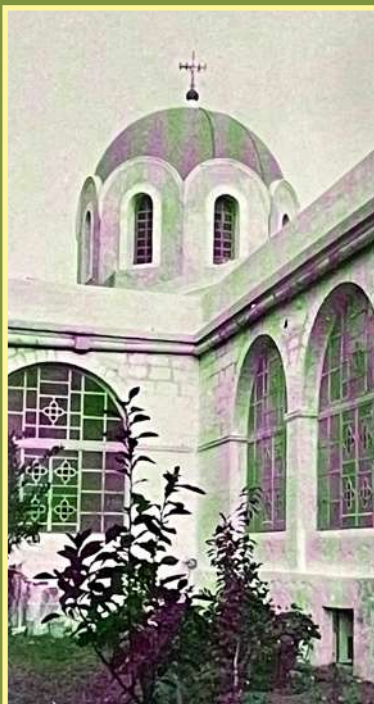


Ε. Κεραμιώτης

Η προσπάθεια της «Φιλελεύθερος Εταιρείας» (1865), δεν οδήγησε στην ίδρυση Πτωχοκομείου. Το 1871 ιδρύθηκε το φιλανθρωπικό σωματείο «Φιλόπτωχος Εταιρεία Ερμουπόλεως» (Φ.Ε.Ε.), από ομάδα ευπόρων Ερμουπολιτών. Οι δωρεές προήλθαν από τον Δήμο Ερμουπόλεως και ευεργέτες: Εμμ. Τσιροπινά, Λεων. Εμπειρικό, Στ. Πρώτο, Εμ. Πρασσάκη, Ανδρ. Συγγρό, Γεωρ. Βαλέντη, κ.α., και ιδιαίτερα τον Νικόλαο Ισιδ. Ανδρουλή, που άφησε την περιουσία του στη Φ.Ε.Ε. (κεντρικά ακίνητα στην Ερμούπολη, την έπαυλη – αγρόκτημα στα Χρούσα, 870 μετοχές Ε.Τ.Ε. και άλλες διαφόρων τραπεζών). Στο άμισθο 15μελές Δ.Σ. συμμετέχει ο Δήμαρχος Ερμουπόλεως, κ.α. Η Φ.Ε.Ε. συγκέντρωσε το αναγκαίο ποσό για την ανέγερση του Πτωχοκομείου (1874), με την έκδοση λαχείου και τη σύσταση μετοχικής εταιρείας. Το κτίριο του Γηροκομείου βρίσκεται στην οδό Φ. Κουκουλέ, καταλαμβάνει ολόκληρο οικοδομικό τετράγωνο. Γύρω από κεντρική αυλή, με κήπο, δεξαμενή – πέργκολα στο κέντρο και τις προτομές των ευεργετών Γ. Βαλέντη και Γ. Μαϊδή, διατάσσεται περιστύλιο με τοξωτή στοά, με τα δωμάτια των γερόντων σε όλες τις πλευρές, πλην της Δ που υπάρχουν αναρρωτήριο, μαγειρείο, εστιατόριο και ο ναός του Αγ. Παντελεήμονα (1883–1884). Στη Ν πλευρά υπάρχει η κεντρική είσοδος, η κεντρική κλίμακα, γραφεία και βοηθητικοί χώροι. Σήμερα φιλοξενούνται 58 ηλικιωμένοι, με προσωπικό 25-27 άτομα. Πρόεδρος του Δ.Σ. είναι ο ιατρός παθολόγος κ. Ευάγγελος Κεραμιώτης, ο οποίος επί 22 χρόνια υπηρέτησε ανιδιοτελώς ως ιατρός του Ιδρύματος. Η ετήσια συνδρομή είναι 50 ευρώ. Το Πτωχοκομείο συντηρείται από τα ακίνητα του Κληροδοτήματος Ισιδώρου Ν. Ανδρουλή, κ.α. και συνδρομές μελών. Η έπαυλη του Ν. Ανδρουλή, σε εκτεταμένο πευκώνα, είχε επισκευαστεί και χρησιμοποιεί ως τόπος θερινής κατασκήνωσης απόρων παιδιών.

Βιβλιογραφία

Ισχύσαντα καταστατικά της Φιλοπτώχου Εταιρείας Ερμουπόλεως (Γηροκομείου – Πτωχοκομείου), Συσταθείσης εν Ερμουπόλει το έτος 1871, Εν Ερμουπόλει Σύρου, εκ του Τυπογραφείου Φρέρη, 1973



Μάρτιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
27	28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΣΥΡΟΥ, ΓΑΛΛΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ-ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ, ΚΑΡΙΤΑΣ ΕΛΛΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ ΔΕΛΑΣΣΑΛ



Ησυχαστήριο «Παναγία της Ελπίδος»



Η Κοινότητα των Αδελφών του Ελέους του Αγίου Βικεντίου Ντε Πωλ ιδρύθηκε στη Γαλλία το 1633 και ήρθε στην Ελλάδα το 1841. Τέσσερις αδελφές ήρθαν στην Άνω Σύρο (1872-1874) και ίδρυσαν το Πτωχοκομείο «Ο Άγιος Παντελεήμων – Άγιος Ρόκκος» της Καθολικής Εκκλησίας, δίπλα στον Ι. Ν. του Αγ. Σεβαστιανού (στην οδό Αγ. Σεβαστιανού 41). Επέστρεψαν στην Ερμούπολη το 1884 και το 1887 επανήλθαν στην Άνω Σύρο και με χορηγίες της Καθολικής Επισκοπής και του Γαλλικού Προξενείου, το Πτωχοκομείο μετατράπηκε στο Γαλλικό Νοσοκομείο, το οποίο λειτούργησε έως το 1952 και ως Γηροκομείο μέχρι το 1977. Στην Ερμούπολη το 1884 εγκαταστάθηκαν οι Αδελφές του Ελέους σε παλαιά οικία κοντά στον Αγ. Νικόλαο. Αγόρασαν 3 οικόσκους και στη θέση τους οικοδομήθηκε η Ιερά Μονή των Αδελφών του Ελέους στην οδό Καλομενοπούλου 3 (1900), η οποία λειτούργησε μέχρι το 1974 ως σχολείο, ορφανοτροφείο, οικοτροφείο και φροντιστήριο γαλλικής γλώσσας με την ονομασία «Άγιος Βικέντιος». Στο κτίριο μεταφέρθηκε το Γηροκομείο της Άνω Σύρου, και ονομάστηκε Ησυχαστήριο «Παναγία της Ελπίδος». Σήμερα φιλοξενούνται 35 ηλικιωμένοι. Η ΚΑΡΙΤΑΣ ΕΛΛΑΣ, με πρόεδρο τον πατέρα Αντώνιο Βουτσίνο, υλοποιεί το φιλανθρωπικό έργο της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα, βοηθώντας απόρους. Τα εκπαιδευτήρια ΔΕΛΑΣΣΑΛ (Παιδικός Σταθμός «Η Φωλιά» (από το 1882), Νηπιαγωγείο, Δημοτικό Σχολείο «Ο Άγιος Γεώργιος», «Βαμβακάρειο» Γυμνάσιο, Λύκειο), στο κτίριο των Φρερ (ιδρύθηκε το 1858) και στο σύγχρονο συγκρότημα, επί της οδού Α. Κάργα 12, συνεχίζουν την μακρά, ωνη εκπαιδευτική παράδοση των καθολικών μοναχικών ταγμάτων.



Γαλλικό Νοσοκομείο



Απρίλιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

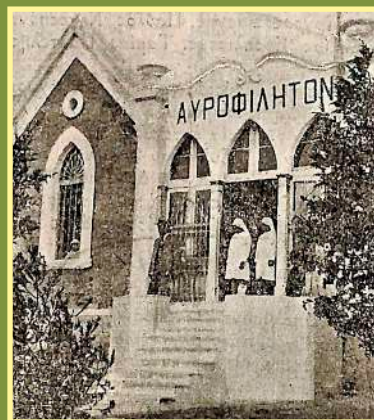
Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ – ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΙΟΝ



Αρχείο Δρακάκη, Γ.Α.Κ. Τμήμα Σύρου



Ο Ιωάννης Αντ. Φουστάνος (Σπάρτη 1856 – Αθήνα 1933), διδάκτορας της Ιατρικής, διευθυντής της Παθολογικής Κλινικής του Δημοτικού Νοσοκομείου Σύρου, εκδότης του «Μηνιαίου Περιοδικού ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ και “La Grèce Medicale”, τιμήθηκε από την ελληνική κυβέρνηση και διέμενε στην έπαυλη «Αυροφίλητον», στον δρόμο για το Πισκοπιό, μετέπειτα ιδιοκτησία των αδελφών Εμπερίκου.

Το 1918 ιδρύθηκε ο Σύλλογος Υγιεινής (ΣΥ) με πρωτοβουλία των Εμμ. Βαρδάκα (δικηγόρου), Ευαγγ. Αρφάνη και Νικ. Βρατσαφάλλη (ιατρών) και άλλων Ερμουπολιτών, με σκοπό την καταπολέμηση της φυματίωσης, της ελονοσίας, κ.α., και πρώτο πρόεδρο τον Εμμ. Τσιροπινά.

Οι αδελφοί Εμπερίκοι παραχώρησαν την εξοχική έπαυλη «Αυροφίλητον» (1921) στο Αντιφυματικό Σανατόριο και Νοσοκομείο του ΣΥ. Αργότερα, με δαπάνη του Λ. Εμπερίκου κτίστηκε παραπλεύρως το Εμπερίκειο Περίπτερο με δώδεκα κλίνες. Λειτουργούσε εκτός του Φθισιατρείου, Ιατρείου και Ηλεκτροθεραπευτήριο για τη βοήθεια απόρων, παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, γάλακτος, κρέατος. Διεξήχθησαν διαλέξεις σε σχολεία, εργοστάσια για τους τρόπους προφύλαξης από τις μολυσματικές ασθένειες. Η συντήρηση του Νοσοκομείου γινόταν μέσω ετήσιων συνδρομών, δωρεών και λαϊκού εράνου. Αρωγοί στο έργο του Σ.Υ. στάθηκαν ο Ιωάννης Βαρδάκας, (διέθεσε χρεόγραφο αξίας 12.200.000 στο Νοσοκομείο και ιδρύματα), ο Εμμανουήλ Μπενάκης 300.000 δρχ., ο Δήμος Ερμουπόλεως με ετήσια χορηγία 50.000 δρχ. και 25.000 δρχ. από το ελληνικό κράτος, με τη μεσολάβηση του Ερμουπολίτη Υπουργού Συγκοινωνιών Πέτρου Ράλλη. Το Θεραπευτήριο νοσήλευσε 539 ασθενείς τα έτη 1919–1932. Σήμερα είναι ιδιοκτησία του «Βαρδάκειου και Πρώιου Γενικού Νοσοκομείου Σύρου». Ανακαινίστηκε, στέγασε ΚΕΚ και Δημόσιο ΙΕΚ Σχολής Βοηθών Νοσηλευτικής Νοσοκομείου Σύρου.

Μάιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11



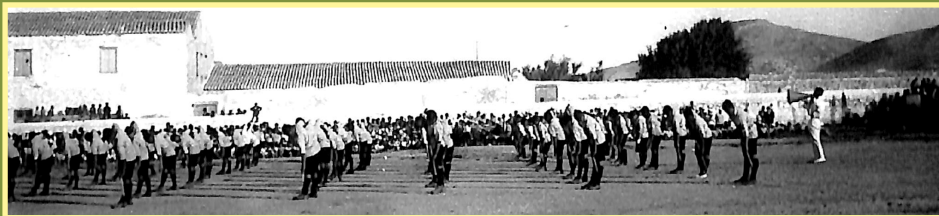
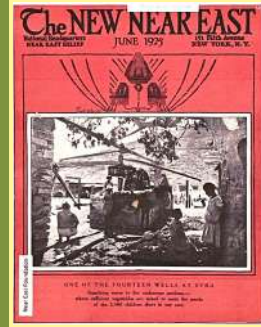
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΤΗΣ NEAR EAST RELIEF FOUNDATION



Το ορφανοτροφείο της Near East Relief με τους τροφίμους του, 1925.
Αρχείο Μαυρομουνστάκη, Γ.Α.Κ. Τμήμα Σύρου

Η Φιλανθρωπική Οργάνωση Εγγύς Ανατολής (American Near East Relief Foundation), αρχικά τμήμα του Αμερικανικού Ερυθρού Σταυρού, δημιούργησε στους πρόποδες του λόφου Αυγό, σε απαλλοτριωμένη έκταση 127 στρεμμάτων, το μεγαλύτερο Ορφανοτροφείο της Μεσογείου, με χρήματα από εράνους που διενεργήθηκαν στις Η.Π.Α. Σκοπός του Ορφανοτροφείου ήταν η ένταξη των προσφυγόπουλων (ελληνόπουλων – αρμενόπουλων) στη νέα τους πατρίδα (στέγαση, διατροφή, περίθαλψη, μόρφωση και επαγγελματική κατάρτιση). Τρία κτίρια (αρρένων, θηλέων, προσωπικού) κτίστηκαν σε λίγους μήνες, από ενήλικες και παιδιά, πρόσφυγες (1924). Υπήρχαν κοιτώνες, αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, χώροι παιχνιδιού. Δημιουργήθηκε πρότυπη αγροκτηνοτροφική μονάδα. Το Ορφανοτροφείο λειτούργησε από το 1924 έως το 1929, φιλοξενώντας συνολικά 7.000 παιδιά. Συνεργάστηκαν αμερικανικοί φορείς με ομάδες εθελοντών και το Σύλλογο Υγιεινής. Με την ολοκλήρωσή του στέγαζε 2.200 – 3.000 παιδιά. Λειτουργούσε εξατάξιο Δημοτικό Σχολείο, διτάξιο Ελληνικό Σχολείο. Το απόγευμα διεξαγόταν η επαγγελματική κατάρτιση – εκπαίδευση, σε 22 επαγγέλματα και Πρακτική Ναυτική Σχολή. Με το κλείσιμο του Ορφανοτροφείου διαλύθηκε η Οργάνωση Near East. Οι εγκαταστάσεις του Ορφανοτροφείου μετατράπηκαν σε Στρατόπεδο Νεοσυλλέκτων, κατόπιν Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και σήμερα σε τμήμα της έκτασης λειτουργεί το ΤΕΘ Ερμούπολης – Στρατόπεδο «Λοχαγού Ζαφείρη Αποστόλου», με μικρό μουσειακό χώρο στην είσοδο του, για το Ορφανοτροφείο. Το 2018 είχε γίνει πρόταση για την δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων, συνεδριακού κέντρου, πανεπιστημιούπολης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με χώρους πρασίνου και αναψυχής. Γίνονται προσπάθειες από το Δήμο Σύρου – Ερμούπολης, για ξεκαθάρισμα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος και την ίδρυση σύγχρονης Πανεπιστημιούπολης, με ταυτόχρονη παραμονή του στρατοπέδου.

Βιβλιογραφία

Κουλουμπής Παναγιώτης, syrosstories, Το Αμερικανικό Ορφανοτροφείο Near East Relief στη Σύρο, 18 Ιαν. 2020, syrostoday.gr

Ιούνιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΣΥΡΟΥ ΒΑΡΔΑΚΕΙΟ ΚΑΙ ΠΡΩΙΟ



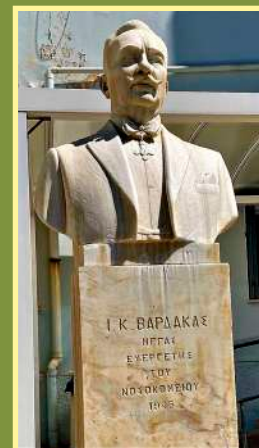
Το 1887 ο μεγαλοτραπεζίτης Σταμάτιος Κ. Πρώιος αφήνει κληροδότημα 600.000 δρχ. με το οποίο αγοράστηκαν 145 μετοχές της Εθνικής Τραπέζης και με τα μερίσματα καλυπτόταν η συντήρηση του Δημοτικού Νοσοκομείου. Όταν δεν επαρκούσε το ποσόν, συμπλήρωνε ο Δήμος. Επίσης είχε αφήσει 800.000 δρχ. για τις σπουδές απόρων σπουδαστών από τη Χίο. Το Κληροδότημα Στ. Κ. Πρώιου διαθέτει 16 ακίνητα στην Ερμούπολη (δύο επί της πλατείας Μιαούλη) και έκανε χορηγίες σε άπορα κορίτσια.

ακολούθησε ενοποίηση όλων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων Σύρου, υπό την αιγίδα του Βαρδάκειου και Πρώιου Νοσοκομείου.

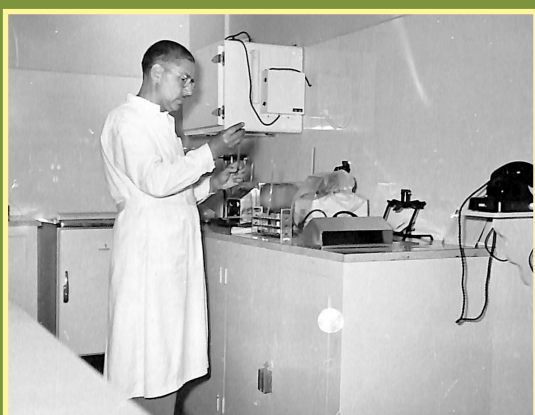
Το 1958 έγινε μεταστέγαση του Νοσοκομείου στο νέο κτίριο, επί της οδού Παπανδρέου 2. Τα εγκαίνια πραγματοποιήθηκαν από τον πρώτο Πρόεδρο του νέου Νοσοκομείου, δικηγόρο Γεώργιο Θραψιάδη, ο οποίος είχε την πρόνοια να αποκρύψει 1.500 μετοχές του Βαρδάκειου κληροδοτήματος, γεγονός που επέσπευσε την ολοκλήρωση του νέου κτιρίου.

Το 1989 λειτούργησε η Μέση Τεχνική Επαγγελματική Νοσηλευτική Σχολή Σύρου στο Νοσοκομείο, η οποία την περίοδο 1995 - 2002 μεταστεγάσθηκε στο ανακαινισμένο παλαιό Φθισιατρείο («Αυροφίλητον»). Κατόπιν ανεστάλη η λειτουργία της (2002).

Την περίοδο 1990 - 1993 έγινε εκτεταμένη ανακαίνιση και επέκταση (κατά 1.271 τ.μ.) του Νοσοκομείου, ενώ συγχρόνως αναεώθηκε ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός του, κατόπιν προσέλευσης δωρεών των απανταχού Συριανών, από τον πρόεδρο του Δ.Σ. κ. Ν. Παπανάγνου. Το 2001 μετονομάσθηκε σε «Γενικό Νοσοκομείο Σύρου, Βαρδάκειο και Πρώιο». Το Νοσοκομείο υποστηρίζει σθεναρά ο Σύλλογος Φίλων Νοσοκομείου Σύρου «Πρόσβαση», με συνεχείς παρεμβάσεις από το 2016 και πρώτη πρόεδρο την κ. Κουιμτζή Ράνια, που αφορούν ανακαίνιση τμημάτων του νοσοκομείου, αλλαγή των στολών του προσωπικού, εμπλουτισμό του τεχνολογικού εξοπλισμού του, κ.α.



Τελετή θεμελίωσης του νέου κτηρίου.
30 Απριλίου 1939



Αρχείο Γ.Α.Κ. Τμήμα Σύρου

Ιούλιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΙΣΙΔΩΡΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ ΣΥΡΟΥ - ΜΠΑΜΠΑΓΙΩΤΕΙΑ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΑ

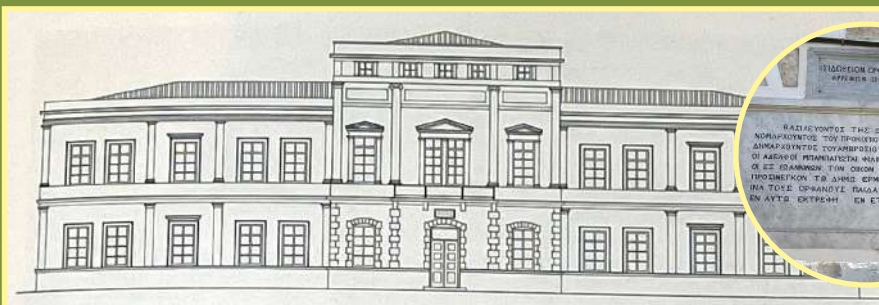


Αλέξανδρος Μπαμπαγιώτης



Το Δημοτικό Ορφανοτροφείο Αρρένων ιδρύθηκε το 1855 επί δημαρχίας Α. Δαμαλά. Σε αυτό δωρήθηκε η οικία του δασκάλου Ε. Μαγκάκη, που αγοράστηκε από τους αδελφούς Φ. και Α. Μπαμπαγιώτου (1857) και ίδρυσαν το Μπαμπαγιώτειο Ορφανοτροφείο Αρρένων. Συνεισέφεραν πολλοί ομογενείς. Πιο ψηλά στη θέση «Μαύρος» ίδρυσαν το Μπαμπαγιώτειο Ορφανοτροφείο Θηλέων. Μετά την κατολίσθηση του εδάφους, το Ορφανοτροφείο Θηλέων μεταφέρθηκε (1923) στην έπαυλη Γεωργιάδη στην Ντελαγκράτσια και μεταπολεμικά εγκαταστάθηκε στο κτίριο της οδού Μανδηλαρά 11, ιδιοκτησίας του Μπαμπαγιώτειου κληροδοτήματος. Στο ίδιο κτίριο στεγάστηκε αργότερα για μερικά χρόνια το Β' Γυμνάσιο.

Ο Νικόλαος Ισιδωρος αρχές του 20ου αιώνα άφησε στο Ορφανοτροφείο Αρρένων την περιουσία του και έκτοτε φέρει το όνομά του, Ισιδωρείο Ορφανοτροφείο Αρρένων Ερμούπολης, στην οδό Σωκράτους 2, στους Τρεις Ιεράρχες. Οι Αδελφοί Βαρδάκα έκτισαν τον Ι. Ναό Τριών Ιεραρχών στη βόρεια γωνία του συγκροτήματος. Φιλοξενούσε ορφανά αγόρια, τα οποία διέμεναν εκεί έως την ενηλικίωση. Αργότερα μετεξελίχθηκε σε φοιτητική εστία, που φιλοξενεί 14 αγόρια, 15-25 ετών, μαθητές, φοιτητές, που έχουν επιλεγεί με κοινωνικο-οικονομικά κριτήρια. Δωρητές προσφέρουν σκεύη, τρόφιμα, φαγητό. Αρωγοί στο Ίδρυμα είναι η Δημοτική Αρχή, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, το Φιλόπτωχο Ταμείο Ι. Ν. Αγίου Νικολάου, ο Συλλόγος Μηχανικών - Μελετητών. Έγιναν επισκευές: στο κτίριο της Εστίας, στον Ι. Ν. Τριών Ιεραρχών και στο 3ο Νηπιαγωγείο - Δημοτικό Σχολείο (ιδιοκτησία του Ίδρυματος που μισθώνει το Υπουργείο Παιδείας). Το Ίδρυμα διαθέτει ακίνητη περιουσία εντός και εκτός Σύρου. Το ΔΣ είναι πενταμελές, ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Σύρου - Ερμούπολης. Πρόεδρος είναι η κ. Μαρία Καζαντζάκη, γραμματέας ο πατέρας Βενέδικτος Φραγκογιάννης.



Μπαμπαγιώτειο Ορφανοτροφείο Θηλέων



Μπαμπαγιώτειο Ορφανοτροφείο Αρρένων - Ισιδωρείο Ορφανοτροφείο Αρρένων

Αύγουστος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

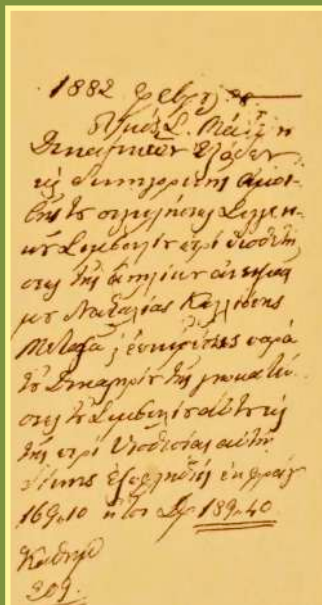


ΡΗΓΕΙΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΔΟΝΤΗ, «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΤΩΝ ΚΑΣΙΩΝ»

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΡΕΘΥΜΝΗ



Μηνάς και Νικόλαος Ρεθύμνης



Ο Στέφανος Δ. Ρήγας έμπορος, τοκιστής, ιδιοκτήτης ακινήτων και χρεογράφων, διαθέτει ποσά σε ναούς της Σύρου, σε συλλόγους, σε σεισμοπαθείς σε διάφορα ιδρύματα, και σε μεμονωμένα πρόσωπα. Με την διαθήκη του (1893) αποφασίζει την διάθεση της περιουσίας του στον Δήμο Ερμούπολεως, για την ίδρυση της «Ρήγειου Επαγγελματικής Σχολής». Η τελική εκκαθάριση της περιουσίας του απέδωσε 100.000 δρχ., ποσό ανεπαρκές για τη λειτουργία της Σχολής. Συμπληρωματικός έρανος δεν απέδωσε καρπούς. Η Σχολή δεν λειτουργήσε ποτέ. Τα χρεόγραφα που πλησίαζαν το 50% της αξίας της περιουσίας του Ρήγα, χάθηκαν στην Κατοχή. Το Κληροδοτήμα Άννης Κουτσοδόντη ιδρύθηκε το 1936, με σκοπό την προίκιση απόρων κοριτσιών. Ιδιοκτησία του Κληροδοτήματος είναι το κεντρικό ακίνητο στην πλατεία Μιαούλη "Grand Hotel d' Angleterre", από το 1920 «Κυκλαδικόν», το οποίο σήμερα καταρρέει και απέτυχαν οι προσπάθειες αξιοποίησής του. Οι εφοπλιστές Αδελφοί Ρεθύμνη, Μηνάς (1892–1977) και Νικόλαος (1886–1981) γεννήθηκαν στην Κάσο, αλλά μεγάλωσαν στη Σύρο. Ο Νικόλαος Ρεθύμνης μαζί με τη σύζυγο του αδελφού του Μηνά ίδρυσαν το 1978 το Φιλανθρωπικό

Ίδρυμα «Αδελφότης των Κασίων», με κεφάλαιο είκοσι εκατομμυρίων δολαρίων. Το ίδρυμα έχει προσφέρει ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε Συριανούς και Κάσιους, υποτροφίες για οποιαδήποτε ανώτερη βαθμίδα εκπαίδευσης σε τέκνα ναυτικών από την Κάσο και Σύρο. Έχουν ευεργετηθεί ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, ιδρύματα, εκπαιδευτήρια, ναοί, σχολές εμποροπλοιαρχών - μηχανικών, οικογένειες. Ο εκάστοτε πρόεδρος του Συνδέσμου Συριανών μετέχει στο Δ.Σ. της «Αδελφότητας των Κασίων».

Βιβλιογραφία

Λούκος Χρήστος, Σαμίου Δήμητρα, Οικονομικές συμπεριφορές, Ψυχολογία και βιοτικό επίπεδο ενός Συριανού τοκιστή: Στέφανος Δ. Ρήγας, Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού (ΕΜΝΕ) - ΜΝΗΜΩΝ 1991, Θεωρία και Μελέτες Ιστορίας II, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα 1991.

Λούκος Χρήστος, Πεθαίνοντας στη Σύρο του 19ου αιώνα, Οι μαρτυρίες των διαθηκών, σελ. 47, 88-89, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Σειρά: Ιστορία και Κοινωνία, Ηράκλειο 2000.

rethnea.gr / ένα – επώνυμο – που – κεντρίζει – κάθε – ιστορία

Σεπτέμβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

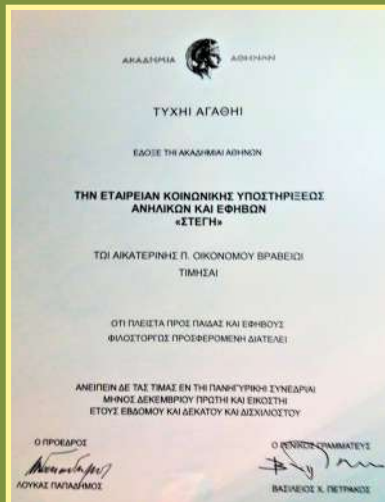


ΣΤΕΓΗ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ



Την Πέμπτη 21 Δεκεμβρίου 2017, βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών η Στέγη-Εταιρεία Κοινωνικής Υποστήριξης Ανηλίκων και Εφήβων. Το βραβείο παρέλαβε η ιδρύτρια Πρόεδρος της Στέγης, δικαστική επιμελήτρια ανηλίκων, κοινωνική λειτουργός, σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού, πτυχιούχος Κοινωνικής Ψυχιατρικής, κ. Μαρία Κυδωνιέως Φωστέρη.

Η Στέγη Ανηλίκων και Εφήβων ιδρύθηκε το 1996 με πρωτοβουλία της Υπηρεσίας Επιμελητών Ανηλίκων, του Δικαστηρίου Ανηλίκων Σύρου και του εισαγγελέα Παπαδάκη. Αρχικά λειτουργούσε ως κέντρο ημέρας-καταστολής παιδικής εγκληματικότητας και επανένταξης στην κοινωνία, ενώ τα τελευταία 10 χρόνια λειτουργεί ως κέντρο πρόληψης της παιδικής-νεανικής παραβατικότητας, με έδρα ενοικιαζόμενο κτίριο στην οδό Χαρίτων 5, Ερμούπολη, (όπισθεν Ο.Τ.Ε.). Σκοποί της εταιρείας είναι να στηρίζει τα κοινωνικά αποκλεισμένα παιδιά και νέους, παιδιά προβληματικών οικογενειών, προλαμβάνοντας την παιδική παραβατικότητα. Υποστηρίζεται από: ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό, εργοθεραπευτή, παιδαγωγούς, δίκτυο εθελοντών, φοιτητές Ανωτέρων Σχολών Κοινωνικών Επιστημών, κ.λπ. Έχει υποστηρίξει περισσότερα από 300 παιδιά, έως 25 ετών. Παρέχει σίτιση, ψυχολογική υποστήριξη, περιβαλλοντική, εικαστική εκπαίδευση, επαγγελματικό προσανατολισμό, κ.α. Τα πρώτα 15 παιδιά είχαν βγει από το αναμορφωτήριο και έκαναν παραβατικές πράξεις για να ζήσουν. Ο Ελληνικός Στρατός τροφοδοτούσε καθημερινά τη Στέγη με φαγητό. Η κ. Φωστέρη ταξίδευε από νησί σε νησί, για να συναντήσει συγγενείς των παιδιών και να βρίσκουν λύσεις. Σήμερα υποστηρίζονται 24 παιδιά τα οποία σιτίζονται στο σπίτι τους. Εθελόντριες φοιτήτριες υποστηρίζουν τα παιδιά διαδικτυακά στα μαθήματα τους. Το κτίριο της Στέγης είναι σε μέτρια κατάσταση. Δύο νέοι εθελοντές από τον Καθολικό Ι. Ν. της Ευαγγελίστριας κάνουν βασικές επισκευές κάθε φθινόπωρο. Παρέχονται από χορηγούς τρόφιμα, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, σχολικά είδη.



Οκτώβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ Σ. και Ε. ΒΑΦΕΙΑΔΑΚΗ, ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΜΠΑΓΙΩΤΟΥ, ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΥΡΙΩΝ ΕΝΟΡΙΑΣ Ι. Ν. ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ, ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΥΡΟΥ



Α. Μπαμπαγιώτης



ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΦΙΑΔΑΚΗΣ



Εφημερίδα «ΘΑΡΡΟΣ»
25 Ιανουαρίου 1960



Γηροκομείο Αγίου Ιωάννη Ταλάντων



Έπαυλη Βαφειαδάκη



Παιδικός Σταθμός και Νηπιαγωγείο
Ι.Μ. Αγίας Βαρβάρας

Μετά το θάνατο του Αλέξανδρου Μπαμπαγιώτου (1877), περιήλθε η περιουσία στο Κοινωφελές Ίδρυμα Αδελφών Μπαμπαγιώτου, για την επιδότηση απόρων ορφανικών ή πολύτεκνων οικογενειών, με ανήλικα τέκνα. Τα μετρητά είχαν επενδυθεί σε χρεόγραφα και μοιράστηκαν από τα κέρδη τα έτη 2000-2011, 300.000 έως 500.000 ευρώ ετησίως σε 250-300 άπορες οικογένειες. Η αξία των χρεογράφων εξανεμίστηκε στις κρίσεις (1999, 2009) ενώ τα μετρητά τελείωσαν. Η ακίνητη περιουσία περιλαμβάνει το ακίνητο της οδού Μανδηλαρά 11 (διατίθεται προς πώληση), δύο τριώροφες οικίες στην οδό Πρωτοπαπαδάκη και ένας Πευκώνας 2,5 στρεμμάτων, πλησίον του Γενικού Νοσοκομείου. Το Βαφιαδάκειο Κληροδότημα «Προστασία των Μητρικών Έργων Σταμάτη και Ελένης Βαφειαδάκη» με παραρτήματα σε Αθήνα και Σύρο, έχει σκοπό την ίδρυση παιδικών σταθμών. Διοικείται από πενταμελές Δ.Σ. Διέθετε ακίνητη περιουσία (στη Σύρο, το κτήμα - έπαυλη Βαφειαδάκη στα Χρούσα), ένα ακίνητο σε κτήματα πλατείας Κανάρη και μετρητά 500.000 δρχ. (για την ανακούφιση απόρων εγκύων μητέρων και παιδιών). Τα μετρητά τα διέθετε ο μητροπολίτης Σύρου σε απόρους, έως το 2005, οπότε και τελείωσαν. Η έπαυλη επισκευάστηκε εξωτερικά και προοριζόταν ως τόπος θερινής διαμονής απόρων παιδιών. Το κτήμα φροντίζει γεωπόνος

και διατίθεται προς πώληση. Άμισθος γενικός γραμματέας των δύο κληροδοτημάτων είναι ο κ. Βογιατζιδάκης Διαμαντής. Η Φιλόπτωχος Αδελφότητα Κυριών Ενορίας Ι. Ν. Κοιμήσεως Σύρου ιδρύθηκε γύρω στο 1954 από ιδιωτική πρωτοβουλία. Σήμερα συμμετέχουν στην Αδελφότητα επτά κυρίες, με πρόεδρο την κ. Βαμβακούρη, μέλη την κ. Μαυρίκου Μαρία, κ.α. Από τις συνδρομές των μελών δίδεται ένα βοήθημα 50 ευρώ ανά δίμηνο και τρόφιμα, Χριστούγεννα και Πάσχα, σε 25 οικογένειες. Τα ιδρύματα της Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου (ΙΜΣ), στη Σύρο, περιλαμβάνουν: τον Οίκο Προστασίας Γήρατος Αγ. Ιωάννη Ταλάντων (1981) και μετά από δωρεές (Βάτη, Λάτση, Αδελφών Βαρδινογιάννη, Μωραΐτη, κ.α.), το γηροκομείο ανακαινίστηκε και φιλοξενεί πλέον 48 τρόφιμους. Στην Ιερά Μονή Αγ. Βαρβάρας Κινίου λειτουργούσε εκκλησιαστικό ορφανοτροφείο και τώρα λειτουργεί ο Παιδικός Σταθμός «Στην Παλάμη του Θεού» για 70 νήπια, Νηπιαγωγείο, Θερινό Κατασκηνωτικό Κέντρο, «Το Χωριό της Αθηνάς», δωρεά Α. και Μ. Μαρτίνου. Κοντά στο Γενικό Νοσοκομείο λειτουργεί (2003) ο Ξενώνας Φιλοξενίας «Το Σπίτι του Ταξιδιώτη», δωρεά της Αλεξάνδρας Βλάμη, για τη φιλοξενία συνοδών ασθενών του νοσοκομείου, μαθητών, γιατρών, νοσηλευτών, κ.α. Το Κεντρικό Φιλόπτωχο Ταμείο υλοποιεί το φιλανθρωπικό έργο της ΙΜΣ.

Νοέμβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10



ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020



ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΙ ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΡΤΙΝΟΥ, ΙΔΡΥΜΑ ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ε. ΚΟΜΝΗΝΟΣ, ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ Δ. ΚΑΙ Λ. ΜΩΡΑΪΤΗ



Αθανάσιος και Μαρίνα
Μαρτίνου



Αντώνιος
Ε. Κομνηνός



Δημήτριος και Λιλίκα
Μωραΐτη



Το γραφείο Ιδρύματος
Δ. και Λ. Μωραΐτη
στον 2ο όροφο του κτιρίου

Ο Αθανάσιος Μαρτίνος (εφοπλιστής, συλλέκτης έργων τέχνης) και η σύζυγός του Μαρίνα, έχουν αναδειχθεί Μεγάλοι Ευεργέτες όλης της Ελλάδος. Μαζί με τα αδέρφια του Ντίνο, Ανδρέα, έχουν ιδρύσει την Εταιρεία Κοινωνικής προσφοράς «ΣΥΝ-ΕΝΩΣΙΣ», της Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών. Μέσω της αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «ΑΙΓΕΑΣ» κτίζονται, ενισχύονται σχολεία, νοσοκομεία, εκκλησίες, ιδρύματα, δήμοι, δημόσιοι φορείς, ενισχύονται άποροι και η εθνική άμυνα. Στη Σύρο επισκευάστηκε ο Ι. Ν. Αγ. Αναργύρων (Άνω Μάννα), ιδρύθηκε κατασκηνωτικό κέντρο «Το Χωριό της Αθηνάς» στην Ι. Μονή Αγ. Βαρβάρας Κινίου. Ο Α. Μαρτίνος έχει λάβει τιμές και αξιώματα από Πατριαρχία, μητροπόλεις, μονές και το κράτος. Έχει γίνει επίτιμος δημότης πόλεων, δήμων και το 2019 έγινε Πολιτικός Διοικητής του Αγ. Όρους. Ο Αντώνιος Ε. Κομνηνός, εφοπλιστής, μεσίτης, συλλέκτης και ευεργέτης, μέσω του ομώνυμου Ιδρύματος που δημιούργησε το 1986, κάνει δωρεές σε ιδρύματα (Γηροκομείο Πειραιά), κοινωνικές ομάδες, Ορθόδοξη Επιτροπή, κ.α. Επίτιμος δημότης Σύρου, την οποία έχει στηρίξει ποικιλοτρόπως (ανακαίνιση Πινακοθήκης Κυκλάδων, φωταγώγηση Λοιμοκαθαρτηρίου, χορηγία πολιτιστικών, θεατρικών δράσεων, κ.α.). Ο εφοπλιστής Πάννης Βάτης και η σύζυγός του Ελένη έχουν ευεργετήσει κατ' επανάληψη τη Σύρο (ίδρυσαν το 1993 το Μουσείο Αντιγράφων Κυκλαδικής Τέχνης, στήριξαν το Γηροκομείο Αγ. Ιωάννη Ταλάντων, κ.α.). Το όνομα τους έχει δοθεί σε οδό στην Αληθινή και στην αίθουσα Τέχνης στο ισόγειο του Δημαρχείου. Το Κληροδότημα του εφοπλιστή Δημητρίου και Λιλίκας Μωραΐτη (2008), με τα Ιδρύματα Σύρου-Ανδρου, παράρτημα Αθήνας, επιχορηγεί τα τρία γηροκομεία Σύρου, το Γενικό Νοσοκομείο, τον Ι. Ν. Αγ. Δημητρίου, το Λύκειο Ελληνίδων Σύρου, κ.α.

Βιβλιογραφία

-moraitis-legacies.gr/syros/
-dealnews.gr/roi/item/211768#.yzl27qBBYlk
-kirkinews.gr/athlitismos - politismos / αθανάσιος - μαρτί-
νος / ο - ευεργέτης - της - το/

Δεκέμβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7